

revocari, cassari, vel annullari, seu ipsis, vel ipsorum, seu quibusvis in eis contentis particulis, & clausulis derogari valeat, nisi in derogatoriis, vel aliis literis, seu cassationibus hujusmodi, illa vel illæ ex literis quæ revocari, aut cassari, seu annullari viderentur, aut cui vel quibus derogari apparet, eorumque totus tenor de verbo ad verbum integre infererentur, & de omnibus, & singulis Congregationis hujusmodi Monasteriis nominatum specifica mentio fiat, ac in eisdem revocatoriis, cassatoriis, vel aliis literis, manifeste, & expresse appareat, quod Romanus Pontifex privilegiis, indultis, & literis, de quibus tunc actum fuerit, voluerit specialiter derogare, vel illa revocare, aut cassare, seu annullare, & tunc demum urgens, sufficiens, & rationabilis, per quam derogatio, revocatio, cassatio, vel annullatio ipsa merito fieri debeat, causa exprimat, alias derogationes, revocationes, cassationes, irritationes, & annullationes, & quæcumque exinde subsecuta nullius sint roboris, vel momenti, ipsis concessis literis, privilegiis, indultis, gratiis, exemptionibus, & libertatibus in suo pristino, plenario, atque integro robore duraturis.

Decretum irritans.

§. 48. Et si quando per aliquem, aut plures adus contra ea, aut ipsorum aliquod a quocumque cujuscumque conditionis, dignitatis, gradus, aut status fuerit, ex negligentia, vel ignorantia presentium, quibus hæc conceduntur, aut alia quavis causa, scienter, vel ignoranter attentari, vel pro tempore observari contingat, nullum tamen propterea exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratiis, indultis, & privilegiis hujusmodi præjudicium generetur: sed ea omnia, & singula, in suis robore, & firmitate permaneant.

Publicatio hujus Bullæ demandat una cum eius observantia.

§. 49. Præterea statuimus, & decernimus, quod universæ, & singulæ personæ in dignitate Ecclesiastica ubilibet constitutæ, & alias de jure communi habiles, & idoneæ ad causas audiendas, cum aliq̄ ex eisdem personis pro parte ejusdem Congregationis Sancti Salvatoris, seu Prioris Generalis, aut aliorum ex Congregatione hujusmodi, ad quos spectabit, fuerint requisitæ, per se, vel alium, seu alios, præmissa, ubi, & quando opus fuerit, publicare, ac eidem Congregationi, & Canonicis, illorumque Ecclesiis, & Monasteriis, membris locisque prædictis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistant ac faciant Congregationem ipsam, illiusque Canonicos, Moniales, sive Sorores, & personas, ac eorum Monasteria, loca, & bona quæcumque, pacifica possessione, vel quasi privilegiorum, & concessionum hujusmodi libere gaudere, & non permittant eos, seu testamentorum executores, & hæredes prædictos, contra illorum tenores, per Ordinarios, & Rectores Parochialium Ecclesiarum prædictos, seu alios quoscumque indebite molestari, aut eis gravamina, injuria, atque damna inferri, seu quomodolibet irrogari, quinimmo dictæ Congregationi, ac illius Canonicis prædictis in qui-

buscumque casibus, seu causis, tam Ecclesiasticis quam profanis per eos coram dictis personis contra quascumque alias personas cujuscumque qualitatis, conditionis, gradus, ordinis, dignitatis, nobilitatis, præminentia, & status fuerint, etiam quæcumque mundana, vel Ecclesiastica, aut Patriarchali præfulgeant dignitate, seu exemptione monendis summarie, & de plano, ac sine strepitu, ac figura iudicii, sola facti veritate inspecta, auctoritate Apostolica ministrent iustitiæ complementum, denuntientque palam, & publice, omnes, & singulos excommunicatos, quos eis consisterit censuras, & alias poenas incurrisse, ac faciant eos ab omnibus archibus evitari, & ubique pro excommunicatis, suspensis, & interdictis nuntiari, & legitimis desuper factis processibus, illos quotiens opus fuerit, iteratis vicibus aggravent, seu aggravari procurent, contradictores quoslibet per censuram Ecclesiasticam, appellatione, postposita, compescendo, invocato etiam ad præmissa, seu aliquid eorum, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, super quibus omnibus eis facultatem concedimus per præsentem. Volumus autem, quod universæ, & singulæ personæ, quibus cause auctoritate literarum Apostolicarum delegari possent, dum, & quotiens pro parte Prioris generalis, & aliorum Abbatum, Priorum, & Conventuum, ac Canonicorum, aut Monialium, seu Sororum, ac personarum Congregationis hujusmodi, vel alicujus eorum fuerint legitime requisiti, ad executionem quarumcumque literarum dictæ Sedis conservatoriarum nuncupatarum, ac præmissarum præfatæ Congregationi, vel ejus Monasteriis, Prioratibus, membris, Abbatibus, Prioribus, & Conventibus, aut Monialibus, seu Sororibus, & personis contra illis inferentes molestias, injurias, gravamina atque damna, concessarum hætenus, & in posterum concedendarum perpetuis futuris temporibus, procedant per se, vel alios, juxta earundem conservatoriarum literarum continentiam atque formam, in omnibus, & per omnia, perinde ac si ipsæ conservatoria litera a principio directæ, eisque ut quamvis alias conservatores esse non possent, illas exequerentur, expresse mandatum, & super hoc concessa facultas fuissent.

Derogatio quocumque contra-torium.

§. 50. Non obstantibus natalium defedu, ac Lugdunen. Concilii, & piæ memoriæ Innocentii Quarti circa exemptos editæ, quæ incipit, Volentes, & Martini Quinti, necnon Bonifacii Octavi, Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, quibus cavetur, ne qui extra suam Civitatem, & Dioccesim, nisi certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suæ Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede prædicta deputati, extra Civitatem, & Dioccesim, in quibus reputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, & aliis vices suas committere præsumant, & duabus dietis in Concilio generali, necnon quæ incipit, super cathedra, ejusdem Bonifacii Papæ, etiam

XXXVIII.

Jurisdicção, & facultates Judicum Curie Capitoli circa Casarum Urbis decisionem.

JULIUS PAPA II.

Ad futuram rei memoriam.

Ex Regest. in Arch. Vatic.

Abusus appellationum, & Casarum avocationis ad diversa Urbis Tribunalia.

§. 1. Ex querelis nostri peculiaris Romani Populi accepimus, ob scripta Apostolica & signaturas commissionum enormiter gravari, quæ passim & maxime in medio litis contra juris communis dispositionem sunt advocando a Judicibus ordinariis tam in prima quam aliis instantiis, etiam per viam Appellationis ommissis mediis a nobis ad id officium deputatis, vel etiam simpliciter ab initio in Curia committendo, perinde ac si Judices ordinarios non haberent, quos sine nostris rescriptis adire possent, quo fit ut Cives nostri & Incolæ Urbis non unum, sed infinitos Judices, & diversa Tribunalia habere videantur, & proinde gravibus immo intolerabilibus expensis graventur, quæ omnia non impetrantur nisi ab iis, qui cavillationibus student, vel potentia favorum pollent ad pulsandos in litibus Adversarios, & quos jure superare non possunt, malis artibus & longis litibus ac imensis dispendiis defatigatos, & circumventos vincant, & multi Jus suum deserere propterea sunt coacti, multique in desperationem ducti ad facinora Brigharum profiliunt, ex quo seditiones & homicidia, frequenter accidunt; Hincque fames & Annosæ Charitas, quia litibus occupati negotiationes & agriculturam deserunt, eveniunt.

§. 2. Quibus rebus, ut Pastoralis nostro incumbit officio, providere volentes, hoc præsentis nostro perpetuo edicto, motu proprio ex certa nostra scientia omnes & singulas ubicumque coram quibuscumque commissariis vel Ordinariis etiam in Sacro nostro Auditorio pendentes Civium Romanorum & aliorum, qui foro Capitolino subiciuntur, ad nos in quacumque instantia vel statu pendentes harum serie advocamus, & ad Curiam Capitoli & Judices suos Ordinarios tam primæ, quam aliarum instantiarum illius loci, secundam naturam casarum & modum Jurisdictionis cujusque ipsorum, seu in quem partes convenerint, committimus & mandamus resumendas in suis statibus audiendas, & sine debito terminandas secundum formam statutorum Urbis, vel alias prout de Jure terminari deberent, cum omnibus earum incidentibus, emergentibus, annexis & connexis ab eis Partibus iustitiam ministrando.

Julius Civium Romanorum Casus ad se advocans Curie Capitoliæ cognoscendas, decidendas, & rescribitur.

§. 3. Declarantes auctoritate Apostolica ac decernentes per præsentem dictas causas propterea factas non commissarias, sed intelligi & esse Ordinarias, perinde ac si ab initio coram suis Ordinariis fuissent inceptæ vel agitate.

Etsi non commissarias, sed ordinarias esse declarat.

§. 4. Volumus tamen quod causæ in Rotæ

etiam prædecessoris nostri, & aliis literis, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam quoruncumque aliorum Pontificum similiter prædecessorum nostrorum, vel etiam in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, necnon specialibus, vel generalibus Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratum, & aliorum Regularium locorum, etiam dictæ Congregationi unitorum, & illorum, ac prædictorum, & quorum ipsa unita Monasteria, Prioratus, & loca extiterint Ordinum, & inter quoscumque ejusdem Congregationis Sancti Salvatoris Canonicos, ac locorum Ordinarios, seu Rectores prædictos initis, & conclusis, ac hætenus observatis pactis, & conventionibus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis, & Apostolicis quibusvis Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & aliis locis, Capitulis, Conventibus, & personis, etiam motu, & scientia similibus, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis, concessis hætenus, & in posterum concedendis, aut si Patriarchis, Episcopis, & Rectoribus præfatis, vel quibusvis aliis, conjunctim, vel divisim a Sede præfata indultum existat, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut ultra, vel extra certa loca ad iudicium evocari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem: qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscumque tenoris existat, per quam presentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus earum impediti valeat quomodolibet, vel differri, quibus omnibus etiam si pro eorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, eorum tenores etiam si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat eisdem motu, & scientia, specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ præfati prædecessores in singulis per eos Congregationi hujusmodi concessis literis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda transumptis hujus Bullæ. D. P. An. 9. die 2. April.

§. 5. Et quia difficile foret &c. Nulli ergo &c. Si quis autem. Datum Romæ, apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo duodecimo, quarto Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno nono.

1512. Causas in Rota pendentes eidem Rote reservat.

Inhibio fecus agendi.

Contrarium derogatio.

Dat. die 15. April. 1512. An. LX.

Edita An. D. 1512.

Approbatio contentorum in aliis Bullis, quarum una est indicata hic in rubricis, alie autem ut minus necessarie sunt pretermittuntur.

Rota pendentes partium communi consensu ibi remaneant, vel si causa in tertia pendat instantia, quod Auditor, coram quo pendet, possit illam cognoscere & terminare hoc presentis nostri edicto non obstante.

§. 5. Et insuper dilecto filio nostro Leonardo Cardinali Agennen., ac aliis iustitie signaturam habentibus pro tempore, nec non Regenti Cancellarie, qui pro tempore erit, omnibusque & singulis nostris Referendariis inhibemus expresse, ne ad preces, instantiam & requisitionem cuiusque, qui Capitolino foro subiciuntur, supplicationes aliquas recipere, referendariare, seu proponere nobis, vel signaturam iustitie habenti audeat, vel presumat, & similiter signaturam faciens non signet, sive Advocatorias, sive simplices iustitie, sive Appellatorias, & similes, neque in initio, neque in medio litis, & signate nullius sint roboris vel momenti, nullamque tribuant Jurisdictionem, neque ipse Judex, cui fuerint commissa, audeat illarum virtute citare, inhibere, quoquomodo procedere, irritum & inane quidquid scienter vel ignoranter fecus factum fuerit ipso iure fore decernimus, salva semper nostra manu propria signatura, sine qua omne rescriptum censeatur, & sit invalidum, & a nostra voluntate alienum.

§. 6. Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis ac quibusvis commissionibus, rescriptis, privilegiis, & indultis etiam fori, quibusvis personis seu Collegiis concessis & concedendis etiam cum quibusvis clausulis derogatoriis fortissimis & insolitis premissorum omnium tenores, nomina & cognomina, qualitates & alia, que forsan de verbo ad verbum expressionem requirent, pro sufficienter expressis habentes: ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die Quintadecima Aprilis Milleesimo Quingentesimo Duodecimo Pontificatus nostri Anno Nono.

XXXIX.

Damnatio Conciliabuli Pisani, cum omnibus in eo secutis.

Ejusdem damnatio est etiam supra in Constit. Sacrosanctae.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam. Sacro approbante Concilio.

Um inchoatam hujus sacri Lateranensis Concilii celebrationem, ad Dei laudem, universali Ecclesiae pacem, fidelium unionem, schismatis, & haeresum everisionem, morum reformationem, ac contra perfidos fidei hostes expeditionem

Altissimi dextra assistente profequi intendamus, ut omnium schismaticorum, & pacis hostium latrantium canum ora obtundantur, universi Christi fideles valeant a tam pestifero, & venenoso contagio se immaculatos servare; in hac presenti secunda sessione in Spiritu Sancto legitime congregata, dictiois, convocationis, & publicationis, schismaticae conventiculae, & asserti conciliabuli Pisani, ad sciendum, & scandalizandum Ecclesiae praefatae unionem emanatarum, citationum, monitionum, decretorum, absolutionum, sententiarum, actorum, legatorum creationum, obedientiarum subtractionum, assertarum censurarum appositionum, ipsiusque conciliabuli translationis ad Mediolanen. vel Vercellen. Civitates, aut alia loca quaecumque, omniumque, & singulorum in dicto Conciliabulo gestorum, & conclusionum reprobationes, damnationes, revocationes, cassationes, & irritationes, & annullationes per nos habitam venerabilibus fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus deliberatione matura, & de eorumdem fratrum consilio, & unanimi consensu, ac ex certa scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine, per diversas nostras literas respective praesertim sub dat. die 15. Kalend. Augusti Pontificatus nostri Anno octavo, ac 3. Non. Decembris, & Idibus Aprilis ejusdem Pontificatus Anno nono, editas, factas, & emanatas, literasque ipsas cum decretis, declarationibus, inhibitionibus, mandatis, hortationibus, & interdictionum Ecclesiasticorum appositionibus, & aliis sententiis, censuris, & poenis, tam a Canonice functionibus, quam a nobis, maxime in literis indictionis hujus sacri universalis Concilii, ac omnibus, & singulis aliis clausulis in dictis literis contentis, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus infererentur, pro expressis haberi volumus, licet ut firma & valida, nulla alia confirmatione, aut approbatione egerent, ad abundantiore cautelam, & veritatis manifestationem, hoc sacro approbante Concilio confirmamus, approbamus, & innovamus, illaque inviolabiliter observari volumus, statuimus, & ordinamus, suppletes omnes, & singulos defectus si qui forsan intervenerint in eisdem.

§. 1. Necnon Conciliabulum praefatum illiusque translationem, ac omnia, & singula per ipsum Conciliabulum, illique assistentes, adherentes, fautores, & consentientes, directe, vel indirecte quomodocumque, & qualitercumque a die indictionis ipsius Conciliabuli usque in praesentem diem, acta, facta, & gesta, & prolata, ac in posterum gerenda, agenda, facienda, & proferenda, etiam si talia sint, vel fuerint, de quibus specialis, specifica, expressa, ac individua mentio habenda foret, illorum tenores, & qualitates etiam pro expressis habentes, ut alia adulterina, & a veritate deviantia concilia, & in eis gesta, a jure sacrisque Canonibus damnata, & reprobata fuerunt, damnamus, & reprobamus,

Validatio Lateranensis Concilii indicti.

Protogatio ejus tertie sessionis pro die 3. Nov. 1512.

* nunc.

D. P. An. 9. die 17. Maii.

Edita An. D. 1513.

Papa electio quam maxime advertenda.

mus, ac prout sunt, nulla, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse nunciamus, & quatenus opus sit cassamus, irritamus, & annullamus, ac pro cassis, irritis, & annullatis haberi volumus.

§. 2. Et nihilominus hoc sacrum Concilium oecumenicum, iuste, rationabiliter ac ex veris, & legitimis causis riteque & recte indictum celebrari inceptum, omniaque & singula, quae in eo facta, & gesta sunt, & de cetero fient, & gerentur, iusta, rationabilia, firma, & valida fore, ac idem robor, eandemque vim, potestatem, auctoritatem, & firmitatem habere, & obtinere, quae alia Concilia generalia, praesertim Lateranensia a sacris Canonibus approbata, habent, & obtinent, hoc eodem sacro Concilio approbante decernimus, & declaramus.

§. 3. Insuperque temporum dispositione, elivisque caloribus instantibus, ut commoditati, & valetudini Praelatorum consulatur, Ultramontanique & transmaris existentes, qui hactenus ad hoc sacrum Concilium venire non potuerunt, expectentur, propterque alias iustas, & rationabiles causas, praefato sacro Concilio notas, & ab eo approbatas, tertiam sessionem continuationis celebrationis Concilii praefati tertio nonas Novembris proxime futuri faciendam, hoc praefato sacro Concilio similiter approbante indicimus, omnibusque & singulis Praelatis, & aliis in eodem Concilio tunc existentibus, a Romana Curia recedendi, & pro eorum voluntate ubi eis placuerit morandi dummodo dicta 3. Nonas Novembris, in praefato Concilio Lateranense cessante legitimo impedimento, de quo clare constat, sub poenarum in literis indictionis ipsius Concilii, & Canonice functionibus contra non accedentes ad Concilia indictarum in cursu praesentis existant, licentiam, & facultatem, praefato sacro Concilio etiam approbante, concedimus, & indulgemus.

Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Dat. Romae, in publica sessione, in Lateranensi sacrosancta Basilica solemniter celebrata, Anno Incarnationis Dominicae 1512. 16. Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno nono.

XL.

S. Lateranense Concilium editam jam a Julio PP. Constitutionem super electione Pontificis ratam habet, & confirmat.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam. Sacro approbante Concilio.

SI summus rerum opifex, Terrarum, Caelique fator, sua ineffabili providentia Roman. Pontificem in Cathedra pre-

minentiae pastoralis Christiano generi praesse voluit, ut sanctam Rom. universalem Ecclesiam sinceris corde, & opere gubernaret, fideliumque omnium profectibus, sollicitis studiis intenderet, decens, & salutare reputamus, ut in electione praefati Pontificis, in quem ut puritatis, & candoris speculum fideles ipsi intuentur, omnis labes, omnisque illius suspicio abset, talesque ad tanti fastigii gradum assumantur, qui rite, & recte, & Canonice ingressi, modo, & ordine convenientibus, naviculae Petri gubernacula subfineant, talesque existant in tanto dignitatis culmine constituti, qui bonis, & rectis solatio, malis autem formidini sint, & eorum exemplo, ceteri fideles ad bene operandum instruantur, & ad viam salutis dirigantur, & ea, quae propterea per nos statuta, & ordinata fuerunt, pro rei magnitudine & gravitate per sacrum Generale Concilium approbentur & innoventur, & approbata, & innovata communiantur, ut & firmiter perdurent, & tenacius observentur, & adversus diaboli multiplices insidias defendantur, quo fuerint dicta auctoritate saepius circumfusa.

§. 1. Dudum siquidem a nobis magnis, & urgentibus causis, magnaque & matura discussione, & deliberatione cum doctissimis, & gravissimis viris etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus praecedentibus, & praehabitis, emanarunt literae tenoris subsequentes, &c. prout in eadem Bulla.

§. 2. Quae literae deinde pro ipsarum substantia firmiori, & notorietate, dum Bononiae cum nostra Curia essemus, de mense Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo in Consistorio nostro secreto, etiam Venerabilibus fratribus nostris Sanctae R. E. Card. & aliquibus Praelatis nostris domesticis, lectae, & publicatae, & approbatae, & demum in quintero Cancellariae descriptae, & annotatae, & in audientia, contradictarum, ac aliis locis publicis dictae Civitatis, & postremo Romae in locis designatis publicatae extiterunt, & eorum exemplaria ad omnes fere Christianos Principes transmissa.

§. 3. Nos insuper attendentes quanti ponderis, quantique exitii Christi Vicariorum in terris adulterinae electiones essent, quantumque detrimenti Christianae Religionis afferre possent, praesertim his difficillimis temporibus, quibus diversimodum vexatur Christiana Religio universa, volentes Sathanae dolis, & insidiis, humanae presumptioni, & ambitioni, quantum nobis permittitur, obviare, ut literae praedictae eo magis observentur, quo clarius constiterit eas matura, & salubri deliberatione dicti sacri Concilii approbatas, & innovatas, qua statuta & ordinatae fuerunt, licet ad sui substantiam, & validitatem alia approbatione non indigerent, sed ad abundantiore cautelam, & ad tollendam omnem doli, ac malitiae causam male cogitantibus, & tam saluberrimae constitutioni contravenire satagentibus, ut eo tenacius observentur, & difficiliter tollantur, quo

Super quae edita est Bulla.

Quae publicata solemniter fuit.

Et modo ad abundantiore cautelam ab eodem Pont. sacro approbante Concilio confirmata, & innovata.

quo tantorum Patrum fuerint approbatione munita, literas predictas, cum omnibus & singulis statutis, ordinationibus, decretis, definitionibus, poenis, inhibitionibus, aliisque omnibus & singulis clausulis in eis contentis, sacro hoc Laterano Concilio approbante, auctoritate, & potestatis plenitudine prefatis approbamus, & innovamus, easque inviolabiliter, & irrefragabiliter observari & custodiri mandamus, roborque perpetuae firmitatis obtinere, ac Cardinales, Mediatores, Oratores, Nuncios, & alios in dictis literis contentos ad ipsarum literarum, & omnium & singulorum in eis expressorum observationem, sub censuris & poenis, & aliis in eis contentis, juxta earumdem literarum tenorem, & formam teneri, & obligatos fore decernimus, & declaramus.

Quibuscumque non obstantibus.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae in dictis literis volumus non obfata, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

D.P. An. 10. die 16. Febr. 1513.

Datum Romae in Basilica Lateranensi, in sacra Sessione Anno Domini 1513, quartodecimo Kalendas Martii, Pontificatus Nostri Anno decimo.

LEO DECIMUS PAPA CCXIX. ANNO DOMINI MDXIII.

Joannes Medices Florentinus Sanctae R. E. Cardinalis Diaconorum Prior electus est in Romanum Pontificem die 11. Martii 1513. & die 19. ejusdem, quae in Sabbatum Sanctum

incidebat, solemniter consecratus est, & Pontificia redimitus Thiara. Sedit in Pontificatu temporibus Maximiliani Regis Romanorum Annos VIII. Mefs. VIII. Dies XX., & octo Promotionibus XLII. creavit Cardinales. Obiit die 1. Decembris anno 1521. & sepultus est in Basilica Vaticana: unde Corpus ejus translatum est ad Sacram Aedem S. Mariae supra Minervam. Vacavit Sedes dies XL.

I.

Reintegratio Incliti Populi Romani ad sua privilegia, gratias, & officia.

LEO EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

DUM singularem fidei constantiam, & eximie devotionis affectum, quos Dilecti filii Populus Romanus erga nos, & Romanam ab ejus exordio gestile semper, & gerere comprobantur Ecclesiam, vigili meditatione pensamus, dignum, quin potius debitum arbitramur, ut Ecclesia ipsa sic sua in eos gratiae dona diffundat, ut a quibus praecipue in matrem, & dominam, divina fuit dispositione recepta, per mutuae benevolentiae ministerium, uberioraque in dies largitionis munera in peculiare, ac dilectissimos filios, magis adoptasse noscatur.

Proceriam.

§.1. Sane fel. memoriae Eugenius Quartus, Nicolaus Quintus, Callistus Tertius, Pius Secundus, Paulus etiam Secundus, Sixtus etiam Quartus, Innocentius Octavus, Alexander Sextus, & Julius similiter Secundus, & nonnulli alii Rom. Pontifices praedecessores Nostri, diversa eidem Populo privilegia, indulta, & gratias concesserunt, quae sicut Dilecti filii Nobiles viri Magister Joannes Hieronymus de Benzonibus, Decretorum Doctor, de majori praesidentia Abbreviator, & Stephanus de Carbonibus, ac Marius Particappa, Conservatores, & Franciscus Cincius Prior Capitum Regionum Urbis, necnon Magistri Paulus de Planca, Baptista Paulinus, Julius de Albereschis, Aulae nostrae Consistorialis Advocati, & Marius Salomonius, utriusque Juris Doctores, & Franciscus de Lenis, & Marcus Antonius de Alteris, & Bernardinus de Militibus, ac Jacobus de Frangipanibus, & Hieronymus Pichus, ac Bartholomaeus de Valle, Romani Cives, eorumdem Conservatorum Conciliarii, super id per ipsos Conservatores, electi, ac Petrus de Semeriliis Fiscii nostri Romani procurator, nobis ipsius Populi nomine exposuerunt, ob passim unicuique petenti concessas illorum derogationes, & eorumdem Populi negligentiam, vel alias partim nunquam in observantiam deducta, usive recepta partim

Popul. Rom. mitas gratias obtinuit a plebisque Pont. quibus tamen non fruebatur.

Quae omnes hic Pont. novae & confirmat.

partim per disuetudinem abrogata prope modum sunt.

§.2. Nos igitur Populum praefatum non minoris caritatis affectu, quam praedecessores praefati profecuti sunt, prosequi volentes, ac omnium, & singulorum privilegiorum, indulgentiarum, & gratiarum praedictarum, & singularum super illis consecrarum literarum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, non ad ipsorum conservatorum, Prioris, & consiliariorum, aut aliorum pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, privilegia, gratias, indulta, & literas praedictas, etiam quae in causis ad Forum capitulinum spectantibus, commissiones qualibet, praeterquam quae Romani Pontificis sunt Manu propria subscriptae prorsus excludunt, et Tribunalia, ac causarum tam civilium quam criminalium, in eadem Urbe, cognitiones distinguunt, necnon Statuta, et consuetudines dictae Urbis, reformationes illorum, etiam juramentum validitatem in certis ibi expressis casibus restringentia, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, approbamus, & innovamus, & perpetuae firmitatis robor obtinere, & etiam si haecenus ex praemissis, vel quibusvis aliis causis observata non fuerint, ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere, decernimus, potiorique pro cautela eorum omnia, & singula, prout per dictos praedecessores concessa fuerunt, eidem Populo gratiose concedimus.

Officiaque multa eidem Populo restituit & donat.

§.3. Et ut eidem Populo in eorum privata commoda de alicui subventionis auxilio consulatur, Protonotariatus Curiae Capitolii (quod Hospitali nostro Sancti Spiritus in Saxia de Urbe,) Et Notariatus (quod Secretariatum nostrorum, & Marescallatus) Extimatoriatu Statera; Mandataria; Et Transiberinorum Ripae, & Ripettae officia (quae Praesidentium Annonaearum Ripae, & Ripettae, dilectorum filiorum Collegii, dicta olim fuere auctoritate perpetuo unita, annexa, & incorporata) ab Hospitali, & quibus pro iis certam tunc expressam recompensam, per alias nostras literas concessimus, quibus non intendimus praedecedere, nec solita emolumenta auferre, nisi pro ea summa, pro qua recompensa data fuerit Collegiis praedictis, respective segregantes, & separantes ea; ac pecuniarum Camerae, (sine tamen ipsius exercitio, & emolumentis ex ipso exercitio provenientibus, quae capita Solidorum appellant) & Gabellae Vini Forensis de eadem Urbe Depositariatum, cum consuetis ac praefatae Ripae, Ripettae, Pecudumque & Mercium, ac Annona graeciae nuncupat, necnon Salis ad grossum, & ad minutum Dohaneriatuum, cum centum viginti pro quolibet Dohaneriatu, & omnium eorumdem Dohaneriatuum Notariatum, cum Quadraginta octo Florenorum auri pro quolibet Notariatu Salaris, per conductores ipsarum Dohanarum, ex

earum proventibus, singulis annis in quatuor terminis, Dohaneris, & Notariis pro tempore existentibus integre persolvendis, ita tamen quod emptoribus & conductibus dictarum Dohanarum, & Gabellarum propterea nullum praedictum, circa administrationem officii inferatur, sed solum deferre possint extorsiones indebitas & insolitas, quae fierent Camerae Apostolicae, & sine praedictio in illis emptionis aut pignoris, vel simplicis ab aliquo ex praedecessoribus nostris concessionis titulis jus habentium, quamdiu tituli ipsi duraverint dumtaxat. Ita quod liceat ipsis Conservatoribus, & Populo restitutis precisi, pro quibus empti, aut pecuniis, pro quibus pignori obligata sunt, illa simul vel successive redimere, Extraordinariatus majoris, Notariatus etiam majoris & Scriptoriae & Marescallatus Camerae, & Gabellariatus majoris Urbis praedictarum, & Salinarum, Portarum, & Pontium, sive Palatii dictorum Conservatorum Marescallatus, & ejusdem Palatii Notariatus, ac Camerariatus Ripae, & Ripettae, ac alia quaecumque Urbis officia, olim per Cives Romanos exerceri solita, Portaque, et Pontes dictae Urbis, cum omnibus eorum solitis honoribus, oneribus, Salaris, et emolumentis dictis Populo donamus, et largimur. Statuentes, et ordinantes quod ex nunc de cetero in perpetuum, tam Portae, et Pontes hujusmodi, quam Conservatoriatu, Capitem regionum, Marescallatum de tracta nuncupatorum, Paceriatu, Magistratum Stratarum, et Justitiariorum, Syndicorum, Senatoris, et officialium Urbis, Reformatorem Studii, et Paceriorum, ac Syndicorum, Assessoriatuum, et Notariatuum eorumdem, ac quaecumque alia praefatae Urbis officia per Cives hujusmodi, ut praefertur, exerceri solita, divisi etiam in plures, ad Populum, portiones illorum vel aliquorum ex eis, fructibus, redditibus, et proventibus, juxta providam dictorum Conservatorum, et Prioris, ac eorum Consiliariorum ordinationem desuper faciendam, in pixidem congeri, et deinde statutis per Conservatores, et Priorem, et Consiliarios praefatos ad id temporibus sortem, nostra, et pro tempore existentis Romani Pontificis praesentia trahenda, nostroque arbitrio restringenda, et amplianda, inter Cives tantummodo dispensentur. Et quod Protonotariatus Curiae Capitolii, Notariatus, et Marescallatus Ripae, et Statera, ac Camerae, et Gabellae Studii hujusmodi Depositariatum, et Gabellariatus, et Extraordinariatus praedictorum, et Judicatus appellacionum, de eadem Urbe officia, et Comitatus Tyburis, et Malleani, ac Velletri, et Corae, Civitatum videlicet, et Oppidorum dictorum Populi Romani temporali Dominio immediate, subditorum Potestariae a taxis, quas pro expeditione Brevium praefati Secretarii ab eis haecenus exigebant, necnon eadem Civitas, et Oppida, ac Terra ad praesens praefatis Populo immediate subiecta, si et quam-